

*el gust per
la lectura*

Curs 2015-2016

1r i 2n d'ESO

TAMBÉ VAN SER JOVES

**Jordi
Sierra i Fabra**

**Guia de lectura
Quadern de l'alumnat**

El Gust per la Lectura
Curs 2015-2016 - 1r i 2n d'ESO

Biografia

També van ser joves

Jordi Sierra i Fabra

Guia de lectura

Departament d'Ensenyament
Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme
Servei d'immersió i acolliment lingüístics

Joana M. Sabaté Bosch
Remei Doménech Grau

Novembre de 2015

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Compartir Igual 4.0 de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se'n esmenti l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual que la que regula l'obra original.

La llicència completa es pot consultar a:

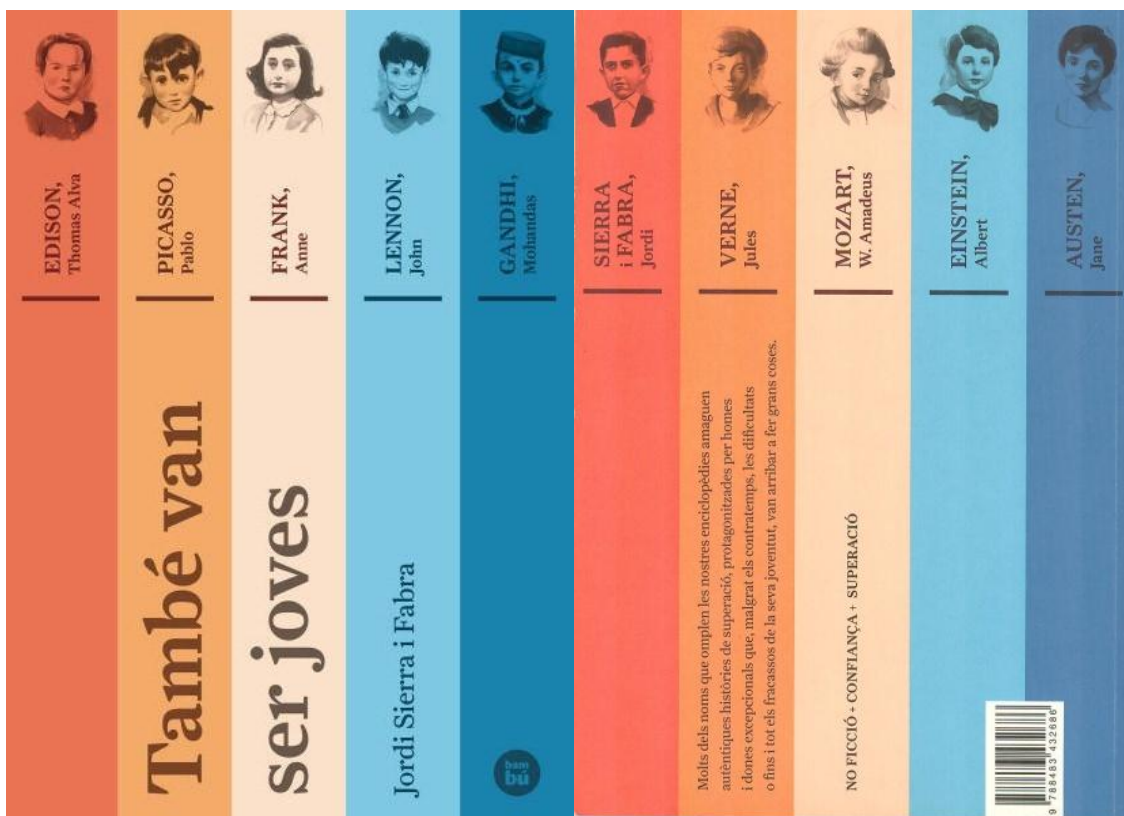
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.ca>

ÍNDEX

I. ABANS DE LLEGIR	3
II. TOT LLEGINT	10
VERNE, Jules	10
EDISON, Thomas Alva	11
AUSTEN, Jane	12
PICASSO, Pablo	14
LENNON, John	17
EINSTEIN, Albert	20
GANDHI, Mohandas	21
MOZART, W. Amadeus	23
FRANK, Anne	24
SIERRA i FABRA, Jordi	27
II DESPRÉS DE LLEGIR	29

I. ABANS DE LLEGIR

1. Fixeu-vos en la coberta i la contracoberta del llibre i feu les activitats que hi ha a continuació.

- a) Feu una descripció dels elements que hi apareixen. Heu vist mai alguna coberta semblant? Què hi observeu de singular?
- b) Què us semblen les franges de colors? Creieu que hi ha alguna relació entre els personatges que comparteixen els mateixos colors de franja?
- c) Qui són aquests personatges? Són reals? Quants n'hi ha? Quina proporció hi ha de nens i nenes?
- d) Sabríeu dir a què s'han dedicat?
- e) Podríeu dir aproximadament la seva edat en la il·lustració de la coberta?
- f) Relacioneu cada personatge amb el seu nom i amb la seva dedicació, feu hipòtesis, i després de la lectura les podreu comprovar.

També van ser joves
Quadern de l'alumnat

Pablo Ruiz PICASSO	Anne FRANK	Thomas Alva EDISON	John LENNON	Jules VERNE
Jordi SIERRA i FABRA	W. Amadeus MOZART	Albert EINSTEIN	Jane AUSTEN	Mohandas GANDHI
Creador de novel·les d'aventures	L'inventor més important de la història	L'escriptora més gran de la història de la literatura	El pintor més genial del segle XX	Músic / grup musical més famós de tots els temps
El científic més famós i popular del segle XX	Pacifista i seguidor de la no-violència	El compositor més gran de la història de la música	Escriptora adolescent del seu diari personal	Escriptor polifacètic actual

2. Fixeu l'atenció en la biografia com a gènere literari i contesteu aquestes qüestions.
- a) Què signifiquen els mots «biografia» i «autobiografia»? Fixeu-vos en els prefixos *bio-* i *auto-*. Què signifiquen?
 - b) Quin temps verbal predomina, a les biografies? Per què creieu que hi predominen aquests temps verbals i no uns altres?

Thomas Alva Edison va ser l'inventor més important de la història. Quan va morir havia patentat més de mil invents, la qual cosa, comptant només la seva etapa adulta... (Pàg.29)

- c) Heu llegit alguna biografia?
 - d) Quins gèneres podríem considerar cosins germans de la biografia?
3. El títol del llibre és *També van ser joves*. Contesteu aquestes preguntes al voltant d'aquest punt.
- a) A qui fa referència el títol del llibre?
 - b) Per què l'autor utilitza la tercera persona en el títol del llibre? Penseu que hauria d'haver utilitzat la primera persona del plural?
 - c) Un cop llegit el títol, teniu alguna idea sobre el contingut del llibre?
4. L'autor del llibre és el conegut escriptor Jordi Sierra i Fabra. Fixeu-vos que apareix a la contracoberta del llibre juntament amb la resta de personatges.
- a) Coneixeu alguna obra de Jordi Sierra i Fabra?
 - b) Feu una petita cerca: cerqueu la biografia de l'autor en dues pàgines web i ompliu la taula següent amb les informacions trobades:

	Pàgina web A	Pàgina web B
Enllaç		
Data de naixement		

També van ser joves
Quadern de l'alumnat

Lloc de naixement		
Estudis		
Nombre d'obres publicades		
Llengües a les quals han estat traduïdes les seves obres		
Premis		
Data d'actualització de la pàgina web		
Autoria de la pàgina web		

- c) Quina de les dues pàgines web veieu més fiable? Per què?
5. Ja a la coberta del llibre hi ha il·lustracions que acompanyen el text. Contesteu aquestes preguntes sobre el creador d'aquesta part de l'obra, que no és Jordi Sierra i Fabra.
- a) Com es diu l'il·lustrador de *També van ser joves*? Obriu el llibre i busqueu-ho.
 - b) En quina part del llibre podeu trobar el seu nom?
 - c) En quin estil diríeu que estan dibuixades les il·lustracions? Us agrada?
 - d) Creieu que les il·lustracions són realistes?
 - e) Relacioneu les següents fotografies dels biografiats amb les il·lustracions i digueu a qui correspon cada una. Després comenteu oralment les similituds i les diferències que hi trobeu.

També van ser joves
Quadern de l'alumnat

- f) Sabríeu fer-vos un autoretrat amb la mateixa tècnica que utilitza l'il·lustrador? Proveu-ho.
- g) Després de fer-ho manualment ara toca fer-vos un autoretrat digital. Per fer aquesta activitat, podeu usar el programa de tractament d'imatges del vostre mòbil o bé instal·lar-n'hi un de gratuït. L'autoretrat ha de ser a partir d'una autofoto vostra.

- h)** Llegiu la biografia de Fernando Vicente que hi ha a la darrera pàgina del llibre i esbrineu què és el «Laus d'or» mitjançant una cerca a Internet:
- i)** Canvieu les següents paraules que apareixen a la biografia de l'il·lustrador per un sinònim que hi vaig bé:
- Il·lustrador
 - Col·laborant
 - Desapareguda
 - Habitualment
 - Vessant
 - Perfeccionant
 - Actual
- 6.** Obriu el llibre, localitzeu l'índex de continguts i contesteu aquestes preguntes.
- a)** On trobeu l'índex del llibre?
 - b)** Coincideix amb l'ordre de les fotos de la coberta?
 - c)** Us sentiu identificats amb algun dels personatges de l'índex?
 - d)** Quina biografia creieu que serà la més interessant? I la que menys? Raoneu la vostra resposta.
 - e)** Per quina biografia us agradaria començar?
 - f)** Establiu l'ordre de preferència de la lectura de les biografies, tenint en compte que en llegireu tres per setmana.
- 7.** Llegiu el pròleg de les pàgines 7-9 i feu les activitats següents a partir de les dues primeres frases.
- Un dia llunyà, molt llunyà per a totes elles, aquestes persones grans i importants que veiem a les fotos de les enciclopèdies o a Internet, vives o ja mortes, van ser joves. Encara més, van ser nens. (Pàg. 7)
- a)** Quina reflexió us fa venir al pensament la idea que conté aquest fragment?
 - b)** Tots els personatges de la coberta també van ser joves, com vosaltres ho sou ara. Tots tenien somnis. Quin és el vostre somni?

- c) Relacioneu els noms de les malalties esmentades al pròleg amb les seves característiques principals:

Malaltia	Significat
a- Bipolaritats	1- Malaltia mental que cursa amb una pèrdua de contacte amb la realitat.
b- Dislèxies	2- Malaltia mental que dificulta la comunicació de l'individu amb el món exterior.
c- Esquizofrènies	3- Trastorn afectiu amb episodis depressius i maníacs.
d- Autisme	4- Trastorn del llenguatge que porta a confondre les lletres.

- d) Indiqueu si les següents afirmacions són veritables o falses.

És un pròleg encoratjador.	
Segons l'autor, la distància entre genialitat i bogeria és molt gran.	
Els mestres i els pares dels protagonistes tenen poques esperances respecte al futur dels seus fills.	
La biografia de l'autor l'ha escrit un altra persona.	
A l'últim paràgraf del pròleg l'autor diu que és un llibre de no-ficció i que és un fidel testimoni del que els va passar als protagonistes al seu dia.	

II. TOT LLEGINT

VERNE, Jules

1. Quina relació tenia Jules Verne amb el seu pare? Cerqueu a l'episodi fragments que us ho indiquin.
2. Expliqueu amb altres paraules el significat de les següents expressions:
 - a- Va contemplar La Coraline **amb el cor bategant-li al pit**.
 - b- –Quan salparà aquest vaixell?
–Demà **a trenc d'alba**.
 - c- –Què vols?
–**Enrolar-me** senyor.
–On?
–A La Coraline
 - d- Llavors seré el seu **grumet**, capità.
 - e- Va llançar **una mirada carregada de nostàlgia** al riu...
 - f- El veler, **ja lliure de l'entorn del port**...
 - g- Cada cop que pronunciava el nom de la seva estimada **li tremolava la veu**.
 - h- **Les taques de color blau moradenc** eren visibles a la carn.
3. L'autor, quan es refereix a Jules Verne, escriu: «el més insòlit visionari del futur a través dels seus llibres». Què vol dir?
4. En quina persona i en quin temps verbal està escrita aquesta biografia? Citeu algun exemple que ho demostrï.
5. Heu llegit algun llibre de Jules Verne dels que apareixen a la llista de la pàgina 13? Heu vist alguna adaptació d'aquestes obres al cinema? Comenteu-la.
6. A continuació, escriviu les paraules que falten en el títol d'aquestes obres de Jules Verne.
 - a- _____ *al centre de la Terra*.
 - b- *Vint mil llegües de viatge* _____.
 - c- *Cinc* _____ *amb globus*.
 - d- _____ *Strogoff*.

- e- L'illa _____.
- f- La volta al món en _____ dies.
- g- De la _____ a la Lluna.

EDISON, Thomas Alva

1. Descriu els trets de la personalitat de Thomas Alva Edison.
2. Encercleu la resposta correcta de les tres que es proposen en relació amb la vida d'Edison.
 - a) Thomas Alva Edison va ser expulsat de l'escola per la seva lentitud en l'aprenentatge per causa de:
 - a- Una ceguesa provocada per una infecció.
 - b- Una sordesa provocada per l'escarlatina.
 - c- Dificultats en la parla.
 - d- Problemes familiars.
 - b) Als dotze anys, Edison era un nen:
 - a- Amb poca il·lusió per la vida.
 - b- Amb dificultats per relacionar-se, tímid.
 - c- Amb iniciativa pròpia.
 - d- Dependent de la seva família.
 - c) Edison cerca una manera nova de guanyar diners:
 - a- Fent una cosa que no ha fet mai ningú.
 - b- Fent el mateix que va fer el seu pare de petit.
 - c- Fent el que li va aconsellar la seva mare.
 - d- Fent el que feia tothom.
 - d) Com es deia el diari que venia?
 - a- El *Grand Trunk*.
 - b- *Detroit*.
 - c- *Mount Clemens*.
 - d- *Weekly Herald*.

3. Quan Edison va morir, havia patentat més de mil invents. Feu una llista dels cinc que considereu més importants i, d'aquests cinc, trieu-ne el més important de tots i justifiqueu la vostra elecció amb arguments lògics.
4. Cerqueu els tres diaris actuals més importants dels Estats Units.
5. Ordeneu cronològicament de l'1 al 10 els fets que tenen lloc durant aquest episodi.

Edison comunica als pares la seva decisió.	
El pare del nen li pagarà un curs de telegrafia.	
Entre estacions, experimenta al seu vagó.	
A més de diaris, ven fruita a les parades.	
Comença a vendre diaris al Grand Trunk.	
Escriu el seu propi diari i té molt d'èxit.	
Pel salvament, arriba molt tard a casa.	
Edison decideix aprendre telegrafia.	
Salva un nen de morir esclafat per un tren.	
El jove Edison es converteix en un heroi.	

AUSTEN, Jane

1. Cerqueu al text corresponent (pàg. 53-64) els fets destacats de la biografia de Jane Austen i compareu-los amb els de la vostra pròpia biografia.

Biografia	Jane Austen	Jo
Any i lloc de naixement		
Nombre de germans		

Relació amb els pares		
Estatus econòmic		
En què destaqueu		

2. Relacioneu el començament de cada frase amb la continuació. Encercleu els connectors que hi trobeu.

a- El grup de nenes s'amuntegava al voltat de la finestra	1. però no sempre era fàcil dormir encara que ja fos de nit.
b- Les espelmes s'apagaven d'hora a l'internat	2. que era una cosa bona o que era una cosa dolenta, sense terme mitjà.
c- Somiava les històries que llegia,	3. les veia projectades mentalment, les sentia al cor.
d- Per això sabia que un dia seria escriptora,	4. no l'ajudarà pas a ser una bona persona
e- Quan la senyora Hadley cridava una alumna, només podia significar dues coses:	5. tot provant d'albirar el que hi havia a l'altra banda.
f- Podia amagar-se en un racó i viatjar cap on el llibre que llegís la portés,	6. la primera escriptora famosa d'Anglaterra.
g- Llegir històries inventades per altres persones	7. perquè aquesta era la màgia, l'autèntica màgia de llegir i escriure.

3. Qui protagonitza cada frase anterior?

4. Quan va saber que les seves obres es representarien a la rectoria del seu pare, Jane Austen va fer uns ulls com a taronges. Relacioneu aquestes frases fetes amb el seu significat.

a- Fer uns ulls com unes taronges	1. Vigilar molt, estar molt atent.
b- Tenir bon ull	2. Aprovar, simpatitzar.
c- Dormir amb els ulls oberts	3. Obrir molt els ulls indicant sorpresa o admiració.
d- No veure-hi de cap ull	4. Sentir antipatia per alguna persona.
e- Tenir els ulls al clatell	5. Intuir la qualitat en alguna cosa.
f- Fer els ulls grossos	6. Estar encegat per una gran passió.
g- Mirar amb bons ulls	7. Tolerar, deixar passar.
h- Tenir el dit ficat a l'ull	8. No veure alguna cosa que és evident.
- 5.** Visioneu el [tràiler](#)¹ de la pel·lícula *Pride & prejudice*, adaptació de la novel·la homònima de Jane Austen. Situeu la història en una època concreta i feu la llista dels detalls en què us baseu per concretar-la.

PICASSO, Pablo Ruiz

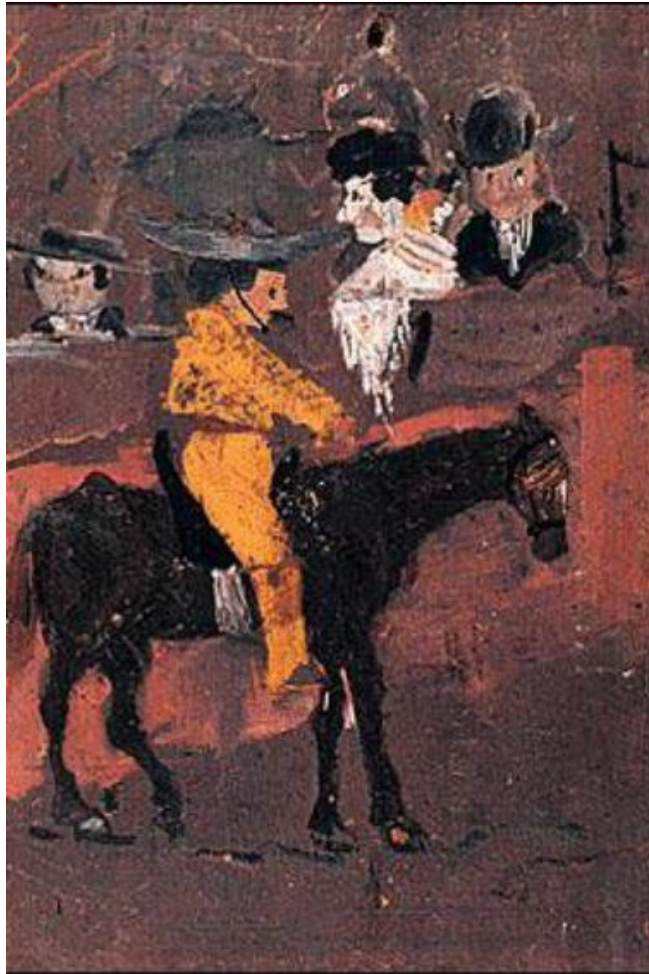
- 1.** La tècnica de la visualització s'utilitza molt en el món de l'art. Llegiu la següent descripció d'un quadre de Picasso, *Primera comunió*, que va pintar als catorze anys, i imagineu-vos mentalment com deu ser, després cerqueu-lo a Internet i compareu-lo amb el que havíeu imaginat.

L'atenció se centrava en la nena agenollada al peu de l'altar, amb la blancor lluminosa del seu vestit; però a poc a poc, emergint cap als costats, apareixien amb força les figures del pare i l'escolà amb la seva falda vermella. Fins i tot l'altar o la dona tot just insinuada a l'esquerra. Pàg. 73.

¹ <https://youtu.be/Yfnv3QhHWBA>

2. Observeu aquest quadre i responeu les preguntes que hi ha a continuació.

- a) Aquesta obra, *Le petit picador*, té un tret diferent de les altres que la fa única. Quin és?
- b) A quina edat la va pintar?
- c) On la va pintar? Quina temàtica es representa en el quadre?
- d) Quin tipus de tècnica va utilitzar Picasso en aquest quadre?
- e) Quins colors hi veieu? En quines zones del quadre hi ha més sensació de llum? Hi ha perspectiva? Quants plans hi ha? Què us sembla la distribució de les figures en l'espai?
- f) On es troba actualment aquest quadre? Cerqueu-ho a Internet.
- g) Coneixeu algú del vostre entorn que ja de petit hagi destacat en la pintura i pugui arribar a ser com Picasso?
- h) Cerqueu vuit qualitats que es dediquin a Pablo Ruiz Picasso en aquest episodi.

3. Quin és el quadre més cèlebre de Picasso? Què representa? Cerqueu una fotografia i feu una descripció detallada de tots els elements.
4. Resumiu en poques línies la biografia completa de Picasso. Cerqueu-la a la xarxa i feu-ne constar la font. El resum ha de respondre a les preguntes d'una biografia: on i quan va néixer, família, en què va destacar, obres més famoses, premis, etapes, lloc i data de defunció.

LENNON, John

1. Llegiu les següents reflexions de John Lennon i deduiu les respostes a les preguntes que s'hi refereixen a continuació.

Va arronsar les espatlles sense adonar-se'n. Al cap i a la fi, feia gairebé deu anys que ell li havia dit si volia acompanyar-lo. [...]

Era molt curiós: mai no havia donat importància a la seva decisió. Al capdavall, només tenia cinc anys. Però ara...

Li hauria donat permís la seva mare? Què hauria fet ell a Nova Zelanda? Seria feliç vivint, o, per contra, hauria acabat en un hospici, abandonat, o amb una dona oblidada pel seu pare? (Pàg. 86-87)

- a) Quants anys té John Lennon quan té lloc aquesta escena?
 - b) Quin fet de la seva infantesa recorda ara, passats els anys?
 - c) A què es dedicava el seu pare?
 - d) Quina relació creieu que tenia en John amb el seu pare?
 - e) Quina mena de vida fa en aquests moments?
2. A la pàgina 87 hi trobem l'expressió «un mal presagi». Podríeu enumerar fets i elements que, segons la gent supersticiosa, portin mal presagi? Hi creieu, en aquestes coses?

3. Durant la conversa amb un mariner que ven discos procedents dels Estats Units, hi apareixen unes quantes interjeccions. Encercleu-les en les frases que hi ha a continuació i indiqueu-ne el significat correcte entre les quatre possibles respostes.

Eh, noi! T'interessa comprar bons discos?	Estranyesa Crida d'atenció Sorpresa Menyspreu
Renoi! –Va mirar al seu voltant. – Això és Liverpool? No, em dec haver equivocat!	Estranyesa Crida d'atenció Sorpresa Menyspreu
[...] Bah, aquí a Anglaterra no feu més que porqueria, i és una llàstima!	Estranyesa Crida d'atenció Sorpresa Menyspreu
Ah, veig que t'interessa i estàs regatejant!	Estranyesa Crida d'atenció Sorpresa Menyspreu

4. A la pàgina 88 hi apareix la figura d'un mite, James Dean. Cerqueu-ne una fotografia a Internet que estigui lliure de drets de reproducció, afegiu-la a la graella següent i empleneu la resta de dades biogràfiques:

Fotografia	
Data de naixement	
Lloc de naixement	
Data de la seva mort	
A quina edat va morir	
Motiu de la seva mort	
A què es dedicava?	
Per què és un mite?	

5. Mitjançant una cerca a Internet, elaboreu la llista de les deu millors cançons de John Lennon. Escolteu-les i comenteu les vostres impressions en grup. Després trieu-ne una i prepareu-ne la interpretació cantada, en anglès, per a tot el grup. Podeu cantar-la al concert de final de curs.

EINSTEIN, Albert

1. El 1905, quan només tenia vint-i-sis anys i era un simple empleat d'una oficina de patents, Albert Einstein va formular una teoria, podríeu dir-ne el nom?
2. L'any 1932 Einstein va haver d'emigrar als Estats Units. Per quina causa?
3. En la taula següent hi ha quatre descripcions de trets característics d'Einstein que apareixen en aquest episodi. Esbrineu quin personatge del seu entorn les subscriu.

No va començar a parlar fins als tres anys. I als nou encara no dominava el llenguatge correctament. Això no obstant, no és ximple, ho sabem, ens ho han dit. És... la seva manera de ser. (Pàg. 114-115)	
mai no arribarà enlloc, que és inútil que triï una carrera, perquè no l'acabarà mai amb èxit. No perdin el temps en ell. Procurin que aprengui un ofici del qual pugui viure. (Pàg. 116)	
saps pensar, i raonar, i arribar a conclusions que d'altres, ni remotament, són capaços d'imaginar. A la teva edat, la major part dels nois pensen en altres coses. (Pàg. 122)	
Simplement és diferent. De petit ens pensàvem que era autista. [...] Li agrada estar sol, és molt pacient, quan fa alguna cosa no para fins que ho aconsegueix, sense que li importi el temps que trigui. Per a mi, això denota constància... (Pàg. 114)	

4. El professor d'Albert, el senyor Joseph Degenhart, va cridar els seus pares per explicar-los que l'Albert no avançava, i els va deixar anar el següent discurs. Reescriuiu-lo convertint en positives totes les paraules de sentit negatiu que hi apareixen:

el problema és que no ho intenta, li falta energia, entusiasme. La seva apatia esdevé a vegades insuportable. Les queixes dels meus companys professors són constants, s'asseu a l'última fila de la classe, no pren apunts, tot plegat li és indiferent. La seva manca de concentració és manifesta. (Pàg. 113)

5. L'any 1921 va rebre el premi Nobel de física pels seus descobriments. Què és un premi Nobel?
6. Com defineix Einstein el fred, la foscor i el mal? Cerqueu un concepte al qual pugueu aplicar aquesta teoria.
7. Expliqueu quin dels descobriments del segle xx és el que ha suposat un avenç més gran per a la humanitat. Argumenteu les vostres paraules per tal de convèncer una altra persona.
8. Llegiu la [biografia](#)² d'Einstein que hi ha a la web [Einstein a Catalunya](#). Després de llegir-la, feu una síntesi de les idees més importants que conté.

GANDHI, Mohandas

1. Llegiu la introducció de l'episodi de la infantesa que explica l'autor i completeu la fitxa que hi ha a continuació.

Nom complet	
Nom pel qual era conegut	
Nom del pare	
Professió del pare	

² <http://www.fundaciorecerca.cat/einstein/bio.asp>

També van ser joves
Quadern de l'alumnat

Nom de la mare	
Religió	
Indumentària	
Èxit principal	
Causa de la mort	

2. Cerqueu el significat o la traducció de les següents paraules:

Sari	
Jainista	
Lathi	
Flor de lotus	
Ahimsa	

3. Quins trets històrics caracteritzen l'Índia durant aquest període de 1869 a 1948?
4. Quines diferències hi ha entre un casament a Anglaterra i un a l'Índia, segons el text? Coneixeu algun altre grup ètnic que practiqui costums matrimonials similars als de l'Índia?
5. Mireu d'imaginar-vos el que diu aquesta descripció i feu-ne una il·lustració que podria acompanyar el llibre:

Era normal veure-hi tant un leprós arrossegant les seves malformacions com un ric mercader seguit pels seus criats; una vaca instal·lada al bell mig del carrer, gairebé impeding el pas de les carretes, com un jainista nu, amb tan sols el plomall per espantar les mosques sense fer-los mal. També de tant en tant s'hi veia algun guàrdia amb el lathi... (Pàg. 132)

6. Documenteu-vos en diferents fonts d'informació (Gran Enciclopèdia Catalana, Youtube...) i elaboreu la biografia de Gandhi en una presentació digital de 12 diapositives en què es recullin els fets més importants de la seva trajectòria vital.

MOZART, W. Amadeus

1. Wolfgang Amadeus i el seu pare són a la Capella Sixtina, al Vaticà, per escoltar la interpretació del *Miserere* de Gregorio Allegri, una peça musical que, el 1770, només pot ser executada en aquest lloc. Cerqueu a Youtube una interpretació d'aquesta obra musical. Després entreu a la [visita virtual](#)³ d'aquest espai oferta pels Museus Vaticans i feu la visita mentre escolteu la interpretació. Després contesteu aquestes preguntes:
- a) Penseu quatre adjectius que descriguin la sensació que us ha proporcionat aquesta experiència.
 - b) Per què creieu que estava prohibit reproduir aquesta peça musical fora de la Capella Sixtina?
 - c) Què significa ésser castigat amb pena d'excomunió?
 - d) Esbrineu si actualment encara s'interpreta d'aquesta obra a l'interior de la Capella Sixtina.
 - e) Valoreu en un escrit de quatre ratlles el talent musical de W. Amadeus Mozart que revela el fet d'haver memoritzat el *Miserere* per transcriure'l.
 - f) Qui és l'artista que va pintar la Capella Sixtina? Com la va pintar? Coneixeu altres obres d'aquest artista?
2. Durant l'episodi hi apareixen personatges històrics. Completeu la taula següent amb les dades que hi falten.

Personatge	Qui era?	D'on era?
Bach		
Beethoven		
Miquel Àngel		

³ http://www.vatican.va/various/cappelle/index_sistina_it.htm

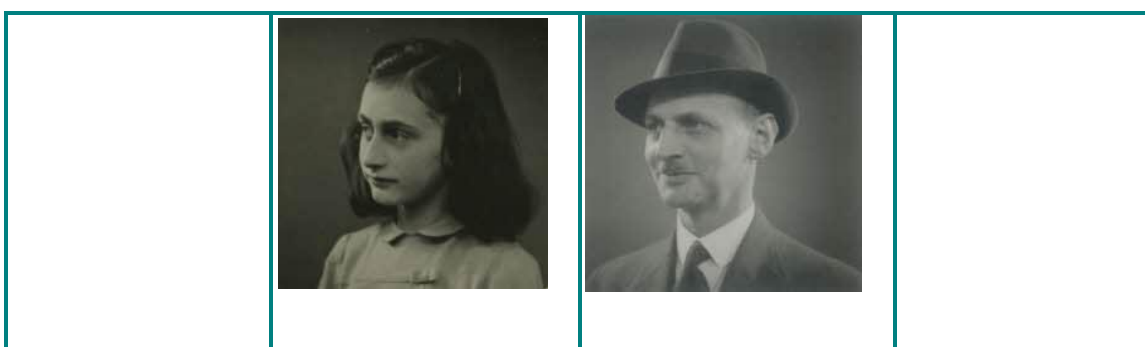
Gregorio Allegri		
Lluís XV		
Jordi III		
Maria Teresa		
Madame de Pompadour		
Climent XIV		

3. A l'inici de l'episodi l'autor ens diu que Mozart és un nen prodigi. Podríeu descriure què és un nen prodigi? Esmenteu algun nen prodigi més, no cal que sigui de l'àmbit de la música.

FRANK, Anne

1. Identifiqueu els vuit ocupants de l'amagatall on va viure Anne Frank: 1. Anne Frank; 2. Margot Frank, germana; 3. Otto Frank, pare; 4. Edith Frank, mare; 5. El dentista Fritz Pfeffer; 6. Peter van Pels i 7. Hermann van Pels, pare de Peter; 8. Auguste van Pels, mare de Peter. Podeu identificar-los fàcilment consultant la web de l'[Anne Frank Museum](#) d'Amsterdam.

També van ser joves
Quadern de l'alumnat

2. Anne Frank va escriure el seu diari durant dos anys. Completa els enunciats amb les mateixes paraules del text que fan referència a aquest document.

- a- «Hi parlava del que _____ de debò, no pas del que somiava o imaginava».
- b- «Va acaronar el diari suaument. El seu tresor. L'únic _____ sincer. La seva ànima».
- c- «Estava enquadrant amb _____ i tenia petits quadradets negres i vermells».
- d- «el seu pare l'hi ha regalat per _____, pocs dies abans de la seva reclusió...».
- e- «havia començat a reescriure'l _____».

- 3.** Feu la [visita virtual a la casa d'Anne Frank](#),⁴ on ella i els altres set amagats van viure durant dos anys. Descriuiu quines sensacions us desperta.
- 4.** Imagineu que heu de preparar una visita a la [casa-museu d'Anne Frank](#) a Amsterdam. Hi heu d'anar un segon dimecres de juliol. Responeu a les següents preguntes:
- a)** Estarà obert aquest dia?
 - b)** A quina hora hi podreu anar?
 - c)** Com hi arribareu des de l'aeroport de Schiphol?
 - d)** En quin carrer i en quin número es troba?
 - e)** Quant us costarà l'entrada?
 - f)** Hi fan descomptes per a grups?
 - g)** Quanta estona dura la visita?
 - h)** Podreu fer-hi fotos?
 - i)** On es troba el famós diari?
 - j)** Es pot fer una visita guiada?
 - k)** Hi podreu menjar alguna cosa?
- 5.** Accediu a la [línia del temps](#)⁵ de l'Anne Frank Museum i responeu les següents preguntes:
- a)** Localitzeu en el temps els dos anys que l'Anne va estar amagada. A quin període històric correspon?
 - b)** Quant de temps dura aquesta guerra?
 - c)** Quant de temps va passar des del dia que va morir Anne Frank fins al dia que els camps de concentració van ser alliberats i va acabar la guerra?

⁴ <http://www.annefrank.org/en/Subsites/Home/Enter-the-3D-house/#/house/0/hotspot/5205/video/>

⁵ <http://www.annefrank.org/es/Subsites/Linea-del-tiempo/>

SIERRA i FABRA, Jordi

1. Llegiu l'escrit inicial corresponent a l'autor (pàg. 179-180) i escriviu a la casella corresponent el fet relacionat amb cada un dels anys indicats.

Any	Fet
1947	
1955	
1972	
2004	
2006	
2007	
2010	

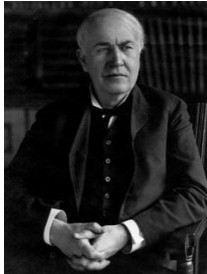
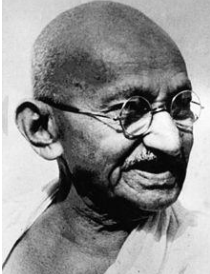

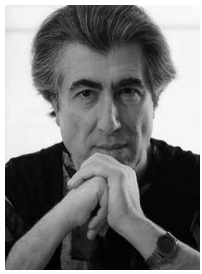
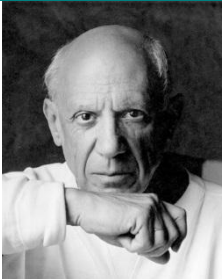

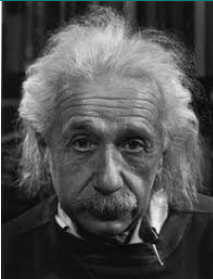

2. Digueu si les següents afirmacions són veritables (V) o falses (F).

El seu tebeo preferit era <i>Pulgarcito</i> .	
Vivia en el si d'una família amb molt poder adquisitiu.	
El vidre amb què va topar era irrompible.	
El Jordi de petit era grassonet.	
Les ferides causades per l'accident van ser molt greus.	
El nas li va quedar penjant d'un fil.	
Quan va saber que havia tingut l'accident, el seu pare li va dir: «Qui trenca, paga».	
Era un bon estudiant.	

3. Compareu el text inicial (pàg. 179-180) que us ha servit per fer la recerca sobre l'autor abans de la lectura amb la biografia de la darrera pàgina del llibre. Escriviu un text comentant les semblances i les diferències que us hagin cridat més l'atenció.
4. En quina persona està narrat aquest episodi? Com se'n diu d'aquest tipus de biografia? Com és que l'autor la utilitza?

III DESPRÉS DE LLEGIR

1. Relacioneu els retrats dels personatges infantils amb els d'edat més avançada. Si cal, feu servir eines de cerca en línia.

				
1	2	3	4	5
				
6	7	8	9	10
				
				

2. Reflexioneu sobre aquestes paraules de Jordi Sierra i Fabra escrites en l'apartat d'agraïments i crèdits de *També van ser joves*, i redacteu un escrit amb les idees que n'heu pogut extreure.

Durant anys he après de les biografies de molts personatges notables que tot, tot, pren forma durant la infantesa, que és quan els somnis són més forts i els podem fer realitat, formant-nos, entestant-nos, treballant intensament i sense rendir-nos mai. (Pàg. 197)

3. Comproveu les prediccions que heu fet abans de la lectura i escriviu a qui fa referència cada enunciat:

«cridat a ser fonamental en la [...] causa del pacifisme mundial»	
«una de les grans escriptores de la història de la literatura...»	
«un dels més grans de la història de la música»	
«el científic més famós i popular del segle xx»	
«El pintor més genial del segle xx...»	
«El principal creador de novel·les d'aventures...»	
«Autora [...] un referent de la degradació humana...»	
«l'inventor més important de la història»	
«un enamorat de la paraula escrita i de la llibertat que comporta»	
«el seu llegat és i serà part de la història de la música...»	

4. Després de llegir els deu relats sobre la vida dels personatges anteriors, creieu que l'autor els ha escrit d'una manera objectiva o subjectiva? Justifiqueu la resposta.
5. Si fóssiu l'autor del llibre i n'haguéssiu de fer un segon volum, quins altres deu personatges coneguts escolliríeu? Feu-ne la llista tenint en compte que han de ser personatges significatius per a la història de la Humanitat.
6. Què us sembla que l'autor hagi triat per biografar dues dones i vuit homes?
7. Empleneu les dades que hi falten:

Personatge	Any de naixement	Any de defunció	Edat de defunció	Lloc de naixement	Problemes	Relació amb el pare
Jules Verne	1828	1905				
Thomas Alva Edison				Milan, Ohio, Estats Units		Molt bona
Jane Austen			42 anys		La 7a de 8 germans, misèria...	
Picasso				Màlaga		
John Lennon		1980				Molt dolenta
Albert Einstein					Mal estudiant	
Mohandas Gandhi	1869					Distant
W. Amadeus Mozart		1791	35 anys			
Anne Frank		1944		Frankfurt del Main, Alemanya		
Jordi Sierra i Fabra		Encara és viu	Encara és viu			

- a) Imaginant que cap dels biografiats encara no hagués mort, quin d'ells seria el més gran avui? I el més jove? Quants anys tindrien o tenen?
 - b) Quin va morir més jove? En quines circumstàncies? A quina edat?
 - c) Quin va morir més gran? En quines circumstàncies? A quina edat?
 - d) Heu visitat mai cap ciutat natal d'algun dels protagonistes?
 - e) Ara que heu llegit el llibre, amb quin dels personatges biografiats us sentiu més identificats? Per què? És el mateix amb qui us havíeu identificat abans de la lectura?
 - f) Qui creieu que ha estat més feliç? Justifiqueu la resposta.
8. Després de registrar-vos-hi, empreu la utilitat «Els meus mapes» de Google Maps per geolocalitzar els llocs de naixement dels personatges de *També van ser joves*. Cerqueu i situeu en el mapa el llocs de naixement dels personatges de l'obra. Afegiu-hi el nom i l'any de naixement.
9. Escriviu al costat de cada autor el segle o segles en què ha viscut:

Jules Verne	
Thomas A. Edison	
Jane Austen	
Pablo Ruiz Picasso	
John Lennon	
Albert Einstein	
Mohandas Gandhi	
W.A. Mozart	
Anne Frank	
Jordi Sierra i Fabra	

10. Llegiu els següents fragments que fan referència als biografiats i identifiqueu a quin:

- a-** «Vuit éssers humans que formaven una illa. Una illa envoltada per un mar embravit i ple d'odi».
- b-** «Sempre havia estat lleig, malgirbat, esquelètic».
- c-** «Durant la seva infantesa i adolescència va tenir tota mena de dificultats, fins al punt que van arribar a considerar-lo gairebé retardat».
- d-** «—Tu tampoc no tens pare, oi?
Era la maleïda pregunta que no li agradava gens que li fessin. Coneixia a la perfecció el que vindria a continuació».
- e-** «La seva germana Concepción havia mort al gener, als vuit anys d'edat. Ara ell en compliria catorze i la Dolores ja en tenia onze».
- f-** «I allà, a Nantes, la Caroline, la seva cosina, el seu amor, i ell, presoner de la seva encara edat primerenca».
- g-** «No hi va haver manera. El pare em va prohibir escriure. Jo vaig continuar escrivint».
- h-** «Hi ha tantes coses per inventar! I així que pugui, estudiaré telegrafia! Sé que les comunicacions seran el gran negoci del futur!».
- i-** «—És perquè es riuen de tu?
La nena va arronsar les espatlles.
—No sé per què no entenen que m'agradi llegir novel·les».
- j-** «Però començava a adonar-se que és molt difícil aturar un cavall que va al galop.
Al Vaticà, el silenci formava part de la vida».

11. Si haguéssiu de treure un alligonament de la majoria de les històries explicades al llibre, de què us sembla que són exemple els diferents personatges del llibre?

12. Redacteu un capítol important de la vostra vida narrant-lo en tercera persona. Feu el mateix que ha fet l'autor, primer una breu descripció dels trets més rellevants de la vostra biografia, i després un episodi important i que tingueu ganes de compartir. Després feu el mateix escrivint la biografia d'algun familiar vostre o d'algú conegut i important.

- 13.** Ara que ja teniu aquests retalls de vida redactats, fixeuvos no tant en el que hi heu escrit com en allò que heu omès. Entre tots, debateu la importància de la selecció de la informació en el gènere biogràfic. És el mateix omissió que censura?, heu ocultat defectes o fets que no us afavoreixen i heu exagerat alguna anècdota que us deixa en bon lloc? Creieu que en les biografies dels grans personatges el biògraf ha fet alguna «manipulació»? Si és que sí, és lícita? Per què?
- 14.** Heu vist alguna biografia en pel·lícula? Hi ha pel·lícules dedicades a Mozart, Gandhi, Vicent Ferrer, Chaplin, Maria Antonieta, o Ernesto Che Guevara. Busqueu a [Youtube](#) el tràiler d'alguna d'aquestes pel·lícules i mireu-lo. Escriviu una recomanació de la pel·lícula que hagueu vist sencera per publicar en l'informatiu local del vostre poble, barri o ciutat.
- 15.** Accediu al portal [Què llegeixes?](#) Registreu-vos-hi com a usuari si encara no ho heu fet. Aneu a la pàgina de *També van ser joves* escrivint el títol al cercador. Una vegada en aquesta pàgina, afegiu un comentari sobre el llibre explicant a la resta d'usuaris del portal quina impressió us ha causat i recomanant-ne (o no) la lectura. En acabar feu una impressió de pantalla amb el vostre escrit. Recolliu tots els escrits que hàgiu fet i enganxeu-los en un mural per penjar a l'aula o en algun lloc destacat del vostre centre, de manera que tothom pugui llegir les vostres recomanacions.